

RESUME

Sakrální předměty dvorských zlatníků Rudolfa II. – typy a ikonografie

Přítomnost císařského dvora s uměnilovným císařem v jeho čele byla pro Prahu a její kulturní život nesmírně důležitá. Praha se za Rudolfa II. stala již podruhé jednou z nejvýznamnějších evropských metropolí své doby. Zlatníci, kteří byli pozváni do Prahy ke dvoru na dekret vytvářeli díla, která zanechala nerasmazatelnou stopu v dějinách umění. V oblasti sakrálního zlatnictví vytvářeli velmi specifické typy. V první řadě jsou to domácí oltářky s originálními *commessi* z okruhů rodin Castrucciů a Miseroniů, které vznikaly v kombinaci s dalšími materiály a tvůrci, dále portrétní medaile rodiny Abondiů, kameje především Miseroniů a Alessandra Masnaga se špičkovými montážemi světové úrovně Jana Vermeyena nebo Andrese Osenbrucka, samostatné rozsáhlé *commessi di pietre dure* se sakrálními náměty umístěných do fantastických i reálných krajin od Castrucciů, mimořádné plakety Paula von Vianen, volné plastiky Ottavia Miseroniho, kalichy, krucifixy a v neposlední řadě monstrance připsané Miseroniům a Andreasi Osenbruckovi. V druhotném užití můžeme naleznout na pozdějších liturgických předmětech zlatnické práce z kategorie šperků. Jejich díla se vyznačují ojedinělou jemností, pestrou kresbou a plasticitou s originálními způsoby výzdoby a ornamentikou, které souvisí i s dokonalým zvládnutím tehdejších špičkových evropských technologií zpracování.

Sakrální ikonografie v rudolfínském zlatnictví nabízela četné náměty, s kterými se setkáme i v jiných uměleckých odvětvích a znázorňovala témata biblická, ale i s kultem světců. Originální osobnosti jako Paulus von Vianen nebo Antonio Abondio byly dokonce autory předloh námětů, které byly často napodobovány zlatníky, ale i sochaři. Způsoby výzdoby, které jsou pro rudolfínské umění charakteristické vychází z pestrobarevné škály rozličných motivů naturálního charakteru, které kolovaly na grafických ornamentálních listech tvořených samotnými zlatníky. Určování montáží vychází z komparační analýzy císařských korunovačních insignií, kterými jsou císařská korunovací koruna Rudolfa II, vytvořená Janem Vermeyenem a žezlo s jablkem vytvořené Andreasem Osenbruckem.

Po císařově smrti měly zlatnické rodiny dvě možnosti. Pokud v Praze nashromáždily majetek, zapustily kořeny a koupily si nějakou nemovitost, tak v Praze jednoduše zůstaly. Jestliže však zlatníci získali nabídku na přestěhování dílny k solventnímu dvoru zcela pochopitelně odjeli.

Ondřej Štenina

Počet zveřejněných bibliografických prací
105 959.